

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **JUDr. R. K., CSc.**, proti žalovanému: **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy**, se sídlem Slezská 100/7, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2016, č. j. 51 A 1/2014 – 43,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2016, č. j. 51 A 1/2014 – 43, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Ústřední veterinární správy Státní veterinární správy ze dne 12. 12. 2013, č. j. SVS/2013/062557-G, a rozhodnutí Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Středočeský kraj ze dne 13. 8. 2013, č. j. SVS/2013/047100-S, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti celkem 8.000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 12. 2013, č. j. SVS/2013/062557-G, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajské veterinární správy, Státní veterinární správy pro Středočeský kraj (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 13. 8. 2013, č. j. SVS/2013/047100-S, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 71 odst. 1 písm. h) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „veterinární zákon“), kterých se dopustil: 1) nesplněním povinnosti chovatele vyplývající z § 40 odst. 1 písm. b) a d) veterinárního zákona a 2) nesplněním povinnosti chovatele

vyplývající z § 40 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona. Správní orgán prvního stupně za tyto přestupky žalobci za použití § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a podle § 71 odst. 2 písm. c) veterinárního zákona uložil pokutu v úhrnné výši 10.000 Kč a dále mu podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný konstatoval, že přestupku uvedeného pod bodem 1. se žalobce měl dopustit tím, že v hospodářství na adrese Jířetice 1, v katastrálním území 660965, registrační číslo hospodářství CZ 21004041, byly zahrabány vedlejší živočišné produkty, osm kadáverů skotu, čtyři kadávery ovcí, dvě lebky ovcí, hovězí kosti, odříznutá hlava a vnitřnosti skotu (střeva, vyprázdněný obsah bachoru) do hnojiště, tedy žalobce neuložil vedlejší živočišné produkty do doby přepravy k neškodnému odstranění na místech, s nimiž vyslovila souhlas krajská veterinární správa, a to tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví lidí a zvířat nebo k poškození životního prostředí a nepředal tyto vedlejší živočišné produkty osobě, která provádí jejich sběr a přepravu. Přestupku uvedeného pod bodem 2. se žalobce měl dopustit tím, že z hospodářství byly kadávery individuálně označovaných zvířat (osm kadáverů skotu) předány osobě, která provádí sběr a svoz vedlejších živočišných produktů bez identifikačních prostředků (identifikačních známek). Odvolací námitky žalobce neshledal žalovaný důvodné, přičemž konstatoval, že uvedené skutečnosti jsou zaznamenány v protokolu o kontrolním zjištění ze dne 4. 4. 2013 a žalobce je nijak nezpochybnil. Veškeré námitky a vyjádření učiněná v průběhu správního řízení zjištěné skutečnosti nezpochybnují.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž uvedl, že tvrzení o kadáverech skotu a ovcí zahrabaných do hnojiště je zavádějící a neodpovídá skutečnosti. Kadávery zvířat, která za podezřelých okolností náhle uhynula a jejich odvoz do kafilérie nemohl být pro zledovatělou příjezdovou cestu neodkladně proveden, totiž nebyly do hnojiště zahrabány, ale byly provizorně uloženy na povrchu zmrzlého hnojiště a přikryty slámou, aby se k nim nedostala dravá zvěř a nepovolné osoby. Pokud jde o kosti, šlo o kuchyňsky opracované zbytky doplněné o kosti posbírané po celém hospodářství, kdy šlo o zbytky roztahané v průběhu zimy psy a divokými zvířaty. Jak se dostala do hnojiště odříznutá hlava skotu s vnitřnostmi, se nepodařilo zjistit. Myšlenku, že by tyto věci do hnojiště dal chovatel, považuje žalobce za absurdní, neboť by to vedlo k rozbití stroje při rozmetání hnoje. Rozhodnutím správních orgánů obou stupňů žalobce vytknul, že se nezabývají otázkou zavinění. Rodinní příslušníci jej vzhledem k jeho zdravotnímu stavu (žalobce se v polovině listopadu 2012 musel podrobit náročné operaci na odstranění nádoru a na doporučení lékaře byl v měsících lednu, únoru a na počátku března na léčebném pobytu v zahraničí) neinformovali o tom, co se na statku stalo. V této době, kdy se o statek nemohl starat, převzala péči o provoz jeho dcera Ing. I. Z., která vlastní čtvrtinu nemovitosti. V této souvislosti žalobce poukázal na skutečnost, že zajistil dostatek krmení a podmínky pro to, aby hospodářství fungovalo, víc nemohl udělat, stejně jako jeho dcera, která se hospodářství věnovala a nejednalo se tak o vědomou ani nevědomou nedbalost. Zpoždění odvozu kadáverů bylo způsobeno neobvyklými klimatickými podmínkami. K žádnému ohrožení nedošlo, neboť kadávery byly zmrzlé. Uložení pokuty s poukazem na § 71 odst. 1 písm. h) veterinárního zákona považuje žalobce za nezákonné, nemohlo totiž jít o přestupek. Pokud by se prokázalo zavinění a spáchání činu, šlo by o správní delikt vzhledem k tomu, že žalobce je podnikající fyzickou osobou.

[4] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 4. 2016, č. j. 51 A 1/2014 – 43, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud v první řadě poukázal na skutková zjištění uvedená v Protokolu o kontrolním zjištění ze dne 4. 4. 2013, č. j. SVS/2013/023058-S, a relevantní právní úpravu. Námitce žalobce, že se nemohlo jednat o přestupek, krajský soud nepřisvědčil, neboť žalobce v rozhodné době, kdy byla provedena kontrola (ve dnech 3. a 4. 4. 2013), nebyl zapsán v evidenci samostatně hospodařících rolníků,

pokračování

byl tak v rozhodné době fyzickou osobou (nikoli fyzickou podnikající osobou), a proto s ním bylo zcela správně vedeno řízení o přestupku. Krajský soud dále uvedl, že žalobce v žalobě i při soudním řízení uvedl, že vedlejší živočišné produkty „*provizorně uložil na povrchu zmrzlého hnojiště a přikryl slámou, aby se ke nim nedostala dravá zvěř a nepovolané osoby*“. Jelikož však byl sankcionován za neuložení kadáverů zvířat do okamžiku předání osobě oprávněné k jejich bezpečné likvidaci na místě, s nímž vyslovila souhlas krajská veterinární správa souhlas, je irelevantní, zda byly vedlejší živočišné produkty uloženy na povrchu, nebo zahrabány, neboť v každém případě nebyly uloženy tak, jak požaduje právní předpis. Tvrzení žalobce, že nebylo možné, aby kadávery byly uloženy v hnojišti, neboť by tím riskoval rozbití zemědělské techniky, neshledal krajský soud důvěryhodným. Krajský soud dále poukázal na skutečnost, že žalobce nerozporoval ani skutečnost, že kadávery byly předány osobě oprávněné k jejich likvidaci bez identifikačních prostředků. Krajský soud proto uzavřel, že žalobce svými tvrzeními nevyvrátil a nezpochybnil skutková zjištění správního orgánu prvního stupně.

[5] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku žalobce, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí se nezabýval otázkou zavinění. Žalovaný totiž na straně 7 svého rozhodnutí uvedl, že má za prokázanou nedbalost žalobce. Tento závěr žalovaného sdílí i krajský soud, neboť žalobce ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 písm. a) přestupkového zákona věděl, že může svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem.

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž v prvé řadě uvedl, že krajský soud zamítl jeho námitku, že nebylo prokázáno jeho zavinění za údajné porušení příslušných právních předpisů a krajský soud se nevypořádal s konkrétními námitkami stěžovatele ohledně této otázky. Již ve správním řízení i v řízení před krajským soudem poukazoval na vážné onemocnění, pro které se musel v polovině listopadu 2012 podrobit náročné operaci, která si vyžádala delší rekonvalescenci a léčebný pobyt v zahraničí, což mu znemožnilo, aby se o hospodářství sám staral. V této souvislosti stěžovatel poukázal na lékařskou zprávu a potvrzení lékaře, které předložil krajskému soudu při ústním jednání. V rozhodné době tak o statek pečovala s pomocí najatých sil jeho dcera, která je spolumajitelkou. Ta měla plná moc, komunikovala s příslušnými orgány a byla jí zasílána úřední pošta týkající se hospodářství. S ohledem na zdravotní stav rodinní příslušníci stěžovatele o situaci na statku neinformovali. O úhynu zvířat se dozvěděl, až když byla dne 3. 4. 2013 zahájena kontrola.

[7] Stěžovatel dále uvedl, že jeho dcera úhyn řádně nahlásila do kafilerie, která měla kadávery odvézt. Ta však prohlásila, že jejich sběrný vůz nemůže zatím odvoz provést, pro zledovatělou příjezdovou vozovku. Nahlášení si ověřoval i žalovaný a ve správním řízení stěžovateli nenahlášení nevytýkal. Závěr žalovaného, že kadávery jsou staré 1 až 3 měsíce označil stěžovatel za zjevně účelové. Pokud by tomu tak bylo, muselo by k úhynu dojít koncem r. 2012 nebo začátkem roku 2013. Na statku však byla dne 31. 1. 2013 kontrola Státní plemenářské inspekce, která nezjistila, že by některý kus skotu chyběl. Ani z protokolu o provedené pitvě nevyplývá, že by šlo o kadávery, které byly delší dobu bez odvozu. Stěžovatel dále zpochybnil způsob, jakým kontrola proběhla, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je advokátem, tudíž splňuje podmínku vzdělání uvedenou v § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[10] Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že se stěžovatel dovolává nesprávného posouzení věci, tj. důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda stěžovatel shora popsáním jednáním nesplnil povinnosti chovatele vyplývající z § 40 odst. 1 písm. b), c) a d) veterinárního zákona, a dopustil se tak přestupků podle § 71 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

[13] Podle § 3 veterinárního zákona, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, se chovatelem rozumí každý, kdo zvíře nebo zvířata vlastní nebo drží, anebo je pověřen se o ně starat, ať již za úplatu nebo bezúplatně, a to i na přechodnou dobu.

[14] Podle § 40 odst. 1 téhož zákona, chovatelé a osoby zacházející se živočišnými produkty jsou povinni zajistit neškodné odstranění vedlejších živočišných produktů, které vzniknou v souvislosti s jejich činností nebo v jejich zařízení; není-li stanoveno jinak, jsou povinni třídít, označovat, bezpečně ukládat a podle potřeby ošetřovat vedlejší živočišné produkty do doby přepravy k neškodnému odstranění na místech, s nimiž vyslovila souhlas krajská veterinární správa, a to tak, aby nedocházelo k jejich zcizení, k ohrožení zdraví lidí a zvířat nebo k poškození životního prostředí (písm. b), uchovávat obchodní a jiné doklady, týkající se vedlejších živočišných produktů předaných k přepravě, po dobu nejméně 2 let, a jde-li o kadávery zvířat individuálně označovaných podle zvláštních právních předpisů, zabezpečit, aby tyto kadávery byly předávány k přepravě včetně identifikačních prostředků (písm. c), předávat vedlejší živočišné produkty osobě, která provádí jejich shromažďování (sběr) a přepravu (svoz), poskytovat jí k tomu nezbytnou součinnost a pomoc, zejména při přibližování kadáverů na místa přístupná dopravním prostředkům a při jejich nakládání, a platit jí za přepravu a neškodné odstraňování a další zpracovávání vedlejších živočišných produktů sjednanou cenu (písm. d).

[15] Podle § 71 odst. 1 písm. h) veterinárního zákona, fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v § 40 odst. 1 a § 40 odst. 3 a 4 nebo § 42 odst. 3 písm. a).

[16] Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil tyto skutečnosti relevantní pro posouzení věci: Podle protokolu o kontrolním zjištění ze dne 4. 4. 2013, č. j. SVS/2013/023058-S, provedl správní orgán prvního stupně kontrolu hospodářství stěžovatele ve dnech 3. 4. a 4. 4. 2013. Kontrola zpočátku probíhala bez přítomnosti chovatele, posléze se dne 3. 4. 2013 dostavila paní I. Z., která se představila jako dcera stěžovatele a spolumajitelka objektu, a dne 4. 4. 2013 se již kontroly účastnil také stěžovatel. Z polního hnojiště bylo dne 4. 4. 2013 po částečném odkrytí hnojiště vytaženo 7 kusů kadáverů skotu a 4 kusy

pokračování

kadáverů ovcí, v různém stupni rozkladu, přibližně 1 – 3 měsíce po úhynu. Na žádost správního orgánu prvního stupně bylo celé hnojiště postupně přemístěno, byl v něm nalezen ještě jeden celý kadáver skotu bez označení, dvě lebky ovcí a větší skupina hovězích kostí a dále odřiznutá hlava a vnitřnosti skotu. Dcera stěžovatele prohlásila, že uložila kadávěry na toto místo z technických důvodů, jelikož vzhledem k počasí a stavu příjezdové cesty nebyl možný příjezd asanačního podniku. Kadávěry byly do hnoje zahrabány proto, aby se k nim nedostali predátoři a registrační ušní známky sejmula proto, aby nedošlo k jejich ztrátě nebo zneužití. Jako důvod úhynu uvedla paní Z. u dvou kusů jejich uvíznutí v prohlubni u předkládaného sena a udušení, u ostatních kusů náhlý úhyn v době mrazivého počasí.

[17] Paní Z. ve svém vyjádření ze dne 5. 4. 2013 k tomuto protokolu uvedla, že vzhledem k nemoci a nepřítomnosti stěžovatele byla nucena od poloviny ledna do konce března převzít povinnosti spojené s provozem statku. Popsala, kdo spolu s ní pečoval o zvířata na statku. Konstatovala, že uhynulá zvířata nebylo možné předepsaným způsobem zlikvidovat. Příjezdová cesta je totiž ve velmi špatném stavu a v zimě, když je náledí, není sjízdná ani pro traktory a speciální vozidla. Kafilerie proto požaduje stažení kadáverů na silnici, což bylo v době úhynu neproveditelné. Proto s nimi naložila tak, jak uvedla do protokolu. Porušení veterinárního zákona si je vědoma, jiné řešení však neměla. Identifikační známky preventivně sňala, protože měla obavu z jejich zneužití. Úhyn do centrální evidence nehlásila, protože se domnívala, že k tomu musí být doklad z kafilerie.

[18] Stěžovatel ve svém vyjádření ze dne 11. 5. 2013 k oznámení o zahájení přestupkového řízení ze dne 7. 5. 2013, č. j. SVS/2013/030538-S, uvedl, že v polovině září 2012 bylo při vyšetření zjištěno, že má nádor v oblasti močového měchýře a vysloveno podezření na rakovinu. Po doléčení probíhajícího akutního zánětu a dalších vyšetřeních se v polovině listopadu podrobil složitému chirurgickému zákroku, jeho doléčení trvalo několik měsíců a v polovině ledna na doporučení lékaře odjel na téměř dvouměsíční ozdravný pobyt do zahraničí. Dosud je pod pravidelnou lékařskou kontrolou a poslední vyšetření bylo provedeno dne 9. 5. 2013. Dne 16. 5. 2013 se podrobil menšímu chirurgickému zákroku a poté dalšímu vyšetření na interním oddělení nemocnice na Homolce. Z uvedeného vyplývá, že v době, kdy na statku došlo k inkriminovaným událostem, byl mimo Českou republiku a řízení statku se s ohledem na svůj zdravotní stav nemohl dočasně věnovat. V době nepřítomnosti převzala starost o statek jeho dcera, která pravidelně péči o zvířata kontrolovala. Za dané situace udělala dle přesvědčení stěžovatele vše, co bylo možné. Kadávěry dočasně umístila tak, aby nedošlo k nežádoucím důsledkům.

[19] Do protokolu o ústním jednání ze dne 19. 6. 2013 stěžovatel uvedl, že v době, kdy k uvedeným záležitostem došlo, byl v nemocnici, popř. v zahraničí, a rodinní příslušníci jej o nich na výslovný zákaz lékaře neinformovali.

[20] V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pak stěžovatel uvedl, že o tom, co se na hospodářství stalo, se dozvěděl až v momentě, kdy byla prováděna kontrola. Rodinní příslušníci jej s ohledem na jeho zdravotní stav chtěli šetřit a spoléhali se na to, že situaci zvládnou sami.

[21] Při jednání u krajského soudu stěžovatel doložil své zdravotní obtíže závěrečnou zprávou z urologické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové a potvrzením lékaře MUDr. P. N., v němž je uvedeno, že se stěžovatel dne 14. 11. 2012 podrobil náročné operaci ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové, následně byl několikrát vyšetřován a až do začátku května 2013 byl vzhledem k věku a rozsáhlosti zákroku v rekonvalescenci a nemohl se věnovat žádné fyzicky a psychicky náročné činnosti.

[22] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že kadávery zvířat uložila na hnojiště dcera stěžovatele, která z nich dále sňala identifikační známky a nenahlásila úhyn do centrální evidence. Kdy přesně k úhynu zvířat a jejich následnému uložení do hnojiště došlo, z výše uvedeného nevyplývá, z toho, že rozklad kadáverů odpovídal přibližně 1 – 3 měsíce po úhynu a z uvedeného tvrzení dcery stěžovatele je nicméně jasné, že k úhynu muselo dojít na počátku roku 2013 v období před provedenou kontrolou.

[23] Vzhledem k tomu, že veterinární zákon nestanoví ohledně přestupků v něm uvedených žádné zvláštní požadavky, je třeba při posouzení přestupků podle veterinárního zákona postupovat rovněž podle zákona o přestupcích. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 23. 10. 2008, č. j. 1 As 86/2008 – 63, *přestupkem je podle definice § 2 odst. 1 zákona o přestupcích zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno zákonem. Ke spáchání přestupku (ostatně jako ke spáchání každého jiného deliktu) je třeba jednak jednání deliktně způsobilého subjektu, jímž dochází k porušení povinnosti (objektivní stránka deliktu), jednak jeho zavinění (subjektivní stránka deliktu). Jednáním může být jak konání, tak opomenutí tam, kde byla dána povinnost konat; zavinění musí být přítomno buď ve formě úmyslu přímého či nepřímého, nebo ve formě nedbalosti vědomé či nevědomé.* V rozsudku ze dne 15. 3. 2006, č.j. 57 Ca 39/2005 - 22, pak Krajský soud v Brně judikoval, že *odpovědnost za přestupek je vybudována na principu osobní odpovědnosti, kdy pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba.*

[24] Aby tedy mohlo být určité jednání fyzické osoby posouzeno jako přestupek, musí být naplněna mj. jak objektivní stránka (jednání přičitatelné konkrétní fyzické osobě), tak i subjektivní stránka přestupku (zavinění), a je třeba se naplněním těchto znaků skutkové podstaty přestupku zabývat. Tím se přestupky fyzických osob odlišují od správních deliktů podnikajících fyzických osob a právnických osob, u nichž obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu není zavinění a k vyvození odpovědnosti postačuje zásadně samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem.

[25] Žalovaný správní orgán i krajský soud dospěly ke shodnému závěru, že v případě stěžovatele se jednalo o zavinění ve formě vědomé nedbalosti ve smyslu § 4 písm. a) zákona o přestupcích, neboť s ohledem na své právnické vzdělání věděl, že může svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. Krajský soud i žalovaný však při posouzení této námítky nezohlednily a nevypořádaly se s tvrzením stěžovatele, že o událostech na statku v důsledku svého onemocnění, následné operace a dlouhodobé rekonvalescenci nevěděl a nemohl jej ovlivnit. Tato skutečnost má přitom zásadní vliv na posouzení věci, neboť jestliže stěžovatel nebyl o dění na statku informován, nemohla u něj být ve vztahu ke všem výše uvedeným přestupkům, kladeným mu jako chovateli za vinu, dána forma zavinění ve formě vědomé nedbalosti, neboť vůbec nevěděl o událostech zjištěných při předmětné kontrole, ke kterým na jeho statku došlo a nejednalo se tak o situaci, kdy by věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

[26] Nejvyšší správní soud považuje tvrzení stěžovatele, že nebyl schopen na statku pracovat a o událostech na statku nevěděl, neboť o nich nebyl svou dcerou s ohledem na jeho zdravotní stav informován, za důvěryhodné, neboť svůj zdravotní stav doložil potvrzením lékaře, z něhož je zřejmé, že mu jeho zdravotní stav znemožňoval fyzicky a psychicky náročnou činnost v období, kdy nastaly skutečnosti, z nichž žalovaný dovozuje spáchání přestupku. Při posouzení důvěryhodnosti uvedeného tvrzení stěžovatele Nejvyšší správní soud ve prospěch stěžovatele rovněž zohlednil jeho pokročilý věk (81 let), v důsledku kterého je podstoupení operace a následné léčby psychicky i fyzicky značně náročné a rekonvalescence po operaci trvá delší dobu.

pokračování

[27] Ohledně vztahu stěžovatele ke skutečnostem zjištěným správními orgány je dále třeba uvést, že nebylo prokázáno, že by se jednalo byt' jen o nevědomou nedbalost ve smyslu § 4 písm. b) zákona o přestupcích. Pro naplnění této formy zavinění je totiž třeba, aby pachatel přestupku kumulativně naplnil dva znaky: a) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, b) přestože o tom vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. V posuzované věci však stěžovatel nenaplnil ani objektivní stránku přestupků, které jsou mu kladeny za vinu, neboť prací na statku se v době spáchání přestupků neúčastnil a ostatně vzhledem ke své zdravotní indispozici ani účastnit nemohl. Jednání, které je správními orgány stěžovateli kladeno za vinu se zřejmě dopustila dcera stěžovatele, která se k tomuto jednání doznala, když připustila, že s kadávery pod tíhou okolností naložila nezákonným způsobem a nesplnila ani další zákonem stanovené postupy související s jejich likvidací. Ve vztahu k stěžovateli tak není dána ani objektivní stránka spočívající v uskutečnění přestupkového jednání jeho osobou. Stěžovatel totiž takto vůbec nejednal, jelikož vytykaného jednání se dopustila jeho dcera, která se jakožto spoluvlastník statku po dohodě se stěžovatelem o zvířata v rozhodném období dočasně starala. Stěžovateli nelze ani vytykat nedbalost, jestliže s ohledem na svůj zdravotní stav svou dceru přechodnou péčí o hospodářství pověřil, pokud se jednalo o osobu svéprávnou, kterou není možné *apriori* považovat za osobu k takové činnosti zcela nezpůsobilou, měla k dispozici další pracovníky a stěžovatel ji vybavil vším potřebným (krmivo, plné moci pro jednání s úřady apod.). Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v případě stěžovatele nebyla naplněna subjektivní ani objektivní stránka jemu vytykaných přestupků, zjednodušené řečeno pokud závadné jednání nebylo jednáním stěžovatele a stěžovatel jej ani s vynaložením přiměřené péče nemohl z objektivních důvodů ovlivnit, nemohl jej ani v žádné formě zavinit. Námitce stěžovatele ohledně nesprávného posouzení naplnění subjektivní stránky přestupku krajským soudem je proto třeba přisvědčit.

[28] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že z § 3 veterinárního zákona vyplývá, že chovatelem zvířete nemusí být pouze jeho vlastník, tj. stěžovatel, ale může jím být i osoba, která se o zvíře stará, tj. v posuzované věci jeho dcera, která je navíc, jak vyplývá z protokolu o kontrolním zjištění, spoluvlastníkem celého objektu. Této skutečnosti si ostatně byl vědom také správní orgán prvního stupně, který dceru stěžovatele v uvedeném protokolu označoval jako chovatelku. Nejvyšší správní soud považuje v této souvislosti za vhodné uvést, že obecně platí, že odpovědnost za chov má primárně vlastník zvířat a nezáleží přitom, zda a jak často své hospodářství navštěvuje, neboť je jeho povinností a odpovědností chovatele zařídit věci tak, aby péče o zvířata probíhala v souladu s relevantními právními předpisy a aby byl o všech záležitostech souvisejících s chovem zvířat informován. Této povinnosti a odpovědnosti se vlastník hospodářství za běžných okolností nemůže zbavit. V posuzované věci se však vyskytly natolik specifické okolnosti popsané výše (dlouhodobá nepřítomnost stěžovatele v pokročilém věku v důsledku jeho léčby, pro kterou se dění na statku neúčastnil a nebyl o něm zřejmě ani informován, k přestupkovému jednání se na samém počátku – již při prvotní kontrole - přiznala dcera stěžovatele, když uvedla, kadávery uložila na hnojiště a snála z nich identifikační známky), že vlastníku hospodářství a chovateli (stěžovateli) nelze klást spáchání přestupků za vinu. S ohledem na výše uvedené tak má Nejvyšší správní soud dále za to, že předmětného jednání, v němž správní orgány spatřují přestupky, se nedopustil stěžovatel, ale jeho dcera, která byla v době spáchání přestupků při dlouhodobé nepřítomnosti stěžovatele chovatelem zvířat ve smyslu § 3 veterinárního zákona, neboť na základě dohody se stěžovatelem byla pověřena se o ně na přechodnou dobu starat.

[29] Další námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti se rovněž týkají předmětných přestupků. Nejvyšší správní soud se však těmito námitkami již nezabýval, neboť je to bezpředmětné za situace, kdy stěžovatel se těchto přestupků zjevně nedopustil.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil, neboť je zjevné, že stěžovatel se úspěšně dovolal důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávného posouzení věci krajským soudem. Již v řízení o žalobě zde byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a krajský soud by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než tato rozhodnutí zrušit, neboť stěžovatel se v posuzované věci jemu vytýkaných přestupků nedopustil. Proto povaha věci umožňuje, aby Nejvyšší správní soud o žalobě sám rozhodl a podle § 110 odst. 2 písm. a), § 78 odst. 1 věty první, odst. 3 a odst. 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[31] Podle § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s., *rozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.*

[32] O náhradě nákladů řízení před krajským soudem a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3.000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, celkem tedy 8.000 Kč. Stěžovatel v řízení vystupoval jako fyzická osoba a žádné další náklady v řízení před krajským soudem ani Nejvyšším správním soudem neuplatnil. Celkem tedy je povinen žalovaný uhradit stěžovateli na nákladech řízení částku 8.000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu